BIULETYN
Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego

Warszawa, 30 grudnia 1955 r. | Nr 24 (95) | Poz. 137

TREŚĆ:

137.

OKÓLNIK Nr 67

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

DEPARTAMENT PLANOWANIA

z dnia 9 grudnia 1955 roku

w sprawie zasad i trybu sporządzania planu techniczno-ekonomicznego na 1956 rok przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

Plan techniczno-ekonomiczny przedsiębiorstw budowlano-montażowych na rok 1956 należy sporządzić według zasad i w trybie ustalonym w instrukcji, stanowiącej załącznik do niniejszego okólnika.

w.z. MINISTRA

Inż. St. Bęć
Podsekretarz Stanu

Załącznik do okólnika Nr 67 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 9 grudnia 1955 r.

INSTRUKCJA

w sprawie zasad i trybu sporządzania planu techniczno-ekonomicznego na 1956 rok przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

CZĘŚĆ I.

Tryb sporządzania i zatwierdzania planu rocznego

1. Instrukcja niniejsza ustala zasady opracowywania planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw (zjednoczeń) budowlano-montażowych i podległych im jednostek na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym oraz zaliczonych do budownictwa przedsiębiorstw pomocniczo-usługowych (np. przedsiębiorstw produkcji pomocniczej).

2. Roczne plany techniczno-ekonomiczne jednostek budowlano-montażowych opracowuje się na podstawie programów produkcji i wskaźników wynikających z zadań NPG — rozpracowanych przez Ministerstwo dla centralnych zarządów i przez centralny zarząd dla zjednoczeń i przedsiębiorstw.

Dla zarządów budowlano-montażowych i jednostek równorzędnych na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym zadania ustalają zjednoczenia.

3. Jednostka planująca winna przeprowadzić szczegółową analizę dotychczasowej działalności i zadań planowych, ujawniając rezerwy produkcyjno-ekonomiczne i poprawiając jakościowe wskaźniki planu.

Plan techniczno-ekonomiczny opracowują jednostki posiadające osobowość prawną (zjednoczenia — przedsiębiorstwa) oraz podległe im jednostki działające na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym (zarządy budowlano-montażowe i równorzędne jednostki pomocniczo-usługowe).

4. Za prawidłowe i terminowe sporządzanie planu techniczno-ekonomicznego odpowiada dyrektor (kierownik) planującej jednostki organizacyjnej.

Poszczególne części planu opracowują i podpisują właściwe komórki funkcjonalne jednostki organizacyjnej, koordynuje zaś kierownik komórki planowania podpisujący wszystkie formularze i odpowiedzialny przed dyrektorem za terminowe i prawidłowe zestawienie całości planu.

Po rozpatrzeniu planu w zespole kierowniczym pracowników zjednoczenia i przedyskutowaniu go na naradzie wytwórczej przy współudziale załogi dyrektor zjednoczenia podpisuje plan wraz z załącznikami.

5. Plan zjednoczeń zatwierdza dyrektor centralnego zarządu. Plan zjednoczeń podległych bezpośrednio Ministrowi zatwierdza dyrektor Departamentu Planowania w porozumieniu z zainteresowanymi departamentami i centralnymi zarządami funkcjonalnymi.

Po uzyskaniu zatwierdzenia planu dyrektor zjednoczenia zatwierdza plany podległych zarządów budowlano-montażowych i równorzędnych jednostek pomocniczo-usługowych.

Plan zatwierdza się jako całość przesznurowaną i zabezpieczoną pieczęcią.

6. Rozdzielnik planu zjednoczenia winien przewidzieć:
- 1 egzemplarz przeznaczony dla Ministerstwa,
- 2 egzemplarze przeznaczone dla centralnego zarządu (w tym 1 do podziału na właściwe komórki funkcjonalne),
- 1 egzemplarz przeznaczony dla miejscowego oddziału Banku Inwestycyjnego,
- 1 egzemplarz przeznaczony dla zjednoczenia.

Plan należy przedłożyć do zatwierdzenia w centralnym zarządzie w powyższej ilości (5 egz.).

Rozdzielnik planu zarządu budowlanego winien odpowiednio uwzględnić:
- 2 egzemplarze dla zjednoczenia,
- 1 egzemplarz dla zarządu,
- 1 egzemplarz dla oddziału Banku Inwestycyjnego.

7. Centralne zarządy złożą w Departamencie Planowania 1 komplet zatwierdzonych planów podległych zjednoczeń oraz 1 egzemplarz ogólnego zestawienia podstawowych wskaźników planu rocznego w układzie na zjednoczenia i zbiorczym.

Nadto centralne zarządy złożą w Departamencie Planowania zbiorcze formularze planu kosztów. Obowiązek składania dalszych formularzy zbiorczych innym departamentom i centralnym zarządom funkcjonalnym został określony w ramach objaśnień do poszczególnych wzorów bądź zostanie określony odrębnie.

8. Roczny plan techniczno-ekonomiczny nie ulega w ciągu roku zmianom.

Zmiany stanu zleceń oraz inne zmiany zachodzące w okresie realizacji planu uwzględniane są w planach operatywnych kwartalno-miesięcznych i miesięcznych.

9. Plan techniczno-ekonomiczny zjednoczeń (przedsiębiorstw) budowlano-montażowych składa się z części produkcyjnej, a mianowicie:

z opracowywanych na podstawie niniejszej instrukcji
- planu sieci i struktury organizacyjnej Bp-1
- programu produkcji podstawowej i pomocniczej Bp-2 do Bp-6
- planu mechanizacji i pracy sprzętu Bt-7
- planu zatrudnienia i funduszu płac Bz-8 do Bz-11
- planu zaopatrzenia materiałowego Bm-12
- planu przewozów Btr-13 do Btr-15
- planu kosztów własnych i ich obniżenia Bk-16 do Bk-19

i z opracowywanych na podstawie odrębnych instrukcji, lecz stanowiących integralną część planu techniczno-ekonomicznego:
- planu oddawania obiektów do użytku, opracowanego na podstawie Tymczasowej Instrukcji z dn. 18.V.1955 r. w sprawie planowania i oddawania obiektów do użytku,
- planu rozwoju techniki,
- planu finansowego.

Obowiązuje uzupełnienie planu techniczno-ekonomicznego częścią opisową, zawierającą założenia planowe nie dające się ująć w formularzach planu, lecz mające istotne znaczenie dla pracy przedsiębiorstwa.

10. **Dla każdej budowy** należy ustalić w oparciu o dokumentację techniczno-organizacyjną dyrektywny, terminarzowy plan budowy i inne dokumenty normujące przebieg budowy — **plan rzeczowy budowy** — dla wykonawstwa generalnego, sił własnych oraz podwykonawców.

Pod pojęciem planu rzeczowego należy rozumieć zadania produkcyjne dla danego okresu czasu, które powinny być w tym okresie w ściśle ustalonych terminach ukończone lub zaawansowane w przewidzianym stopniu. Plan rzeczowy określa ponadto:

1) na podstawie norm i wskaźników ilości i rodzaje środków produkcji, przy których użyciu powinny być wykonane zadania produkcyjne z zachowaniem odpowiednich wskaźników wydajności i poziomu kosztów własnych,
2) terminy przejściowe wykonania poszczególnych robót, warunkujące kolejne terminowe wykonanie innych robót w procesie budowy.

Rzeczowość planu polega na ujęciu i uwypukleniu w planie określonych materialnie i związanych ścisłymi terminami zadań produkcyjnych z wyodrębnieniem poszczególnych ogniw procesu produkcyjnego w ich wzajemnej zależności technologicznej i w powiązaniu z niezbędnymi do ich wykonania środkami produkcji — w sposób umożliwiający kontrolę i ocenę stopnia gotowości poszczególnych ogniw produkcyjnych oraz zadania produkcyjnego jako całości technologicznej i użytkowej.

W odniesieniu do budowy należy przyjąć jako ogniwa produkcyjne kompleksy rozruchowo-użytkowe, obiekty, węzły i rodzaje robót, obiekty — szeregu węzłów, kompleksy rozruchowe — szeregu obiektów.

W celu ustawienia dokumentacji według wymagań rzeczowości należy ustalić dla każdej budowy nomenklaturę jej składników zgodną z technologią budowanego zakładu w podanym wyżej układzie.

Plan rzeczowy budowy powinien znajdować swój wyraz w ustawieniu wszystkich harmonogramów, planu produkcyjnego, zestawienia występujących rodzajów robót, planu dostaw materiałów, planu dostaw i montażu konstrukcji stalowych, planu dostaw i montażu wyposażenia technicznego, planu zabezpieczenia budowy w maszyny i mechanizmy budowlane, planów zatrudnienia i kompletowania kadr oraz krótkookresowych planów operatywnych.

Opracowanie formularzy planu techniczno-ekonomicznego należy oprzeć na dokumentacji uzgodnionej z planem rzeczowym budów.

11. Poszczególne centralne zarządy mogą zlecić podległym zjednoczeniom wprowadzenie dodatkowych elementów do planu, specyficznych dla ich działalności.

12. Terminarz opracowania rocznego planu techniczno-ekonomicznego będzie ustalony odrębnie.

CZĘŚĆ II

A. Ogólne zestawienie wskaźników podstawowych na rok 1956

Centralny zarząd nie sporządza zbiorczego planu techniczno-ekonomicznego, natomiast winien sporządzić „Ogólne zestawienie wskaźników podstawowych na 1956 r.“ w układzie podległych zjednoczeń. Znaczy to, że w zakresie danego wskaźnika należy kolejno (w kolejnych wierszach) podać dane dla podległych zjednoczeń, a następnie zbiorcze dla centralnego zarządu.

Obowiązuje podana niżej nomenklatura wskaźników podstawowych w następującym układzie: (drukowanych formularzy nie ma)

kol. 1 — L. p.
kol. 2 — Wyszczególnienie
kol. 3 — Jednostka miary
kol. 4 — Plan na rok 1956
kol. 5 — Plan na I kwartał 1956 r.
kol. 6 — Plan na II kwartał 1956 r.
kol. 7 — Plan na III kwartał 1956 r.
kol. 8 — Plan na IV kwartał 1956 r.

NOMENKLATURA WSKAŹNIKÓW PODSTAWOWYCH PLANU NA 1956 R.

(wyszczególnienie kol. 1 i 2)

I. Produkcja (w tys. zł.)

1. Program wykonawstwa (generalnego i bezpośredniego).
2. Zadania produkcyjne w produkcji podstawowej.
3. Wskaźniki kwartalne sezonowości w produkcji podstawowej (suma kwartałów = 100).
4. Wartość produkcji pomocniczej w cenach bieżących.
5. Wartość usług produkcyjnych (tylko dla jednostek usługowych na pełnym rozrachunku).

II. Mechanizacja — sprzęt budowlany

6. Wartość sprzętu (maszyn i mechanizmów budowlanych) w połowie roku (w tys. zł.)
7. Wskaźnik usprzętowienia w zakresie maszyn i mechanizmów budowlanych (stos. % wartości maszyn i mechanizmów w połowie roku do wartości produkcji)
8. Wskaźnik % mechanizacji robót ziemnych
9. Wskaźnik % mechanizacji robót tynkarskich
10. Wskaźnik % mechanizacji wydobycia kruszywa
11. Wskaźnik % mechanizacji sortowania kruszywa

III. Transport

12. Przewóz ładunków ogółem (tys. ton)
13. Wartość własnych środków transportowych w połowie roku (tys. zł.)
14. Wskaźnik usprzętowienia w zakresie transportu (stosunek % wartości środków transportowych w połowie roku do wartości produkcji)
15. Praca przewozowa własnym taborem samochodowym (tys. tkm)
16. Przewóz własnym taborem samochodowym (tys. ton)

IV. Wydajność

17. Wartość produkcji podstawowej na 1 robotniko-godzinę w produkcji podstawowej (zł.)
18. Globalny nakład pracy — robotniko-godzin w produkcji podstawowej (tys. godz.)
19. Efektywny fundusz czasu pracy na 1 robotnika w produkcji podstawowej (godz.)
20. Wartość produkcji podstawowej na 1 robotnika w produkcji podstawowej (zł.)
21. Wartość produkcji pomocniczej na 1 robotnika w produkcji pomocniczej (zł.)

V. Zatrudnienie — osób

22. Zatrudnienie ogółem w przedsiębiorstwie
23. w tym robotnicy
24. „ pracownicy inż.-techniczni
25. „ pracownicy administracyjni
26. Zatrudnienie ogółem w produkcji podstawowej
27. w tym robotnicy
28. „ pracownicy inż.-techniczni
29. „ pracownicy admin.-biurowi
30. Zatrudnienie ogółem w produkcji pomocniczej
31. w tym robotnicy
32. Zatrudnienie ogółem w usługach
33. w tym robotnicy
34. Zatrudnienie ogółem w grupie niewytwórczej

VI. Średnie płace w zł.

35. Średnia płaca ogółem w przedsiębiorstwie
36. w tym na robotnika w grupie wytwórczej
37. „ na pracownika inż.-techn.
38. „ na pracownika admin.-biurow.
39. Średnia płaca ogółem w produkcji podstawowej
40. w tym na robotnika
41. „ na pracownika inż.-techn.
42. „ na pracownika admin.-biurow.
43. Średnia płaca ogółem w produkcji pomocniczej
44. w tym na robotnika
45. Średnia płaca ogółem w usługach
46. w tym na robotnika
47. Średnia płaca ogółem w grupie niewytwórczej.

VII. Fundusz płac w tys. zł.

48. Fundusz płac ogółem w przedsiębiorstwie (osobowy)
49. j. w. w % wartości produkcji podstawowej
50. Fundusz płac w grupie wytwórczej
51. w tym robotników
52. „ pracowników inż.-techn.
53. „ pracowników admin.-biurow.
54. Fundusz płac ogółem w produkcji podstawowej
55. w tym robotników
56. „ pracowników inż.-techn.
57. „ pracowników admin.-biurow.
58. Fundusz płac ogółem w produkcji pomocniczej
59. w tym robotników
60. Fundusz płac ogółem w usługach
61. w tym robotników
62. Fundusz płac ogółem w grupie niewytwórczej
63. Bezosobowy fundusz płac

VIII. Koszty własne produkcji podstawowej tys. zł.

64. Koszty ogółem bez uwzględnienia założeń oszczędnościowych
65. Wskaźnik % obniżki kosztów
66. Kwota obniżki kosztów
67. Koszty ogółem po uwzględnieniu założeń oszczędnościowych
68. Stosunek % kosztów do wartości produkcji (poz. 67 : poz. 2)

IX. Nakłady na środki trwałe

69. Ogółem nakłady na inwestycje własne (wg zatwierdzonych tytułów)
70. Ogółem nakłady na kapitalne remonty

Przy wskaźnikach wymienionych w poz. 6, 7, 13, 14, 64, 65, 66, 69, 70 podział na kwartały nie jest wymagany.

B. Objaśnienia do poszczególnych wzorów

Uwaga ogólna: W objaśnieniach pominięto treść wierszy i kolumn nie wymagających omówienia.

Wzór Bp-1

Struktura i sieć organizacyjna

Plan ten sporządza komórka planowania w porozumieniu z inspektorem organizacyjnym. W części opisowej całości planu należy specjalnie uwzględnić założenia organizacyjne oraz charakter rozwojowy podległych zjednoczeniu jednostek.

kol. 2 — Należy wpisać w pierwszej kolejności jednostki produkcji podstawowej, potem pomocniczej i jednostki usługowe (zarząd budowlany, zakład pomocniczy, kategorię usług) z podaniem dla każdej jednostki dokładnego adresu.

kol. 3—12 — Podaje się dane osobno dla każdej jednostki wymienionej w kol. 2 i ogółem dla zjednoczenia.

Wzór Bp-2

Program produkcji wg obiektów

Wzór ten jest podstawą do określenia zadań produkcyjnych. Sporządza go komórka planowania łącznie z działem produkcyjno-technicznym.

kol. 2 — Należy podać w układzie na inwestorów centralnych nazwę budowy i wymienić wszystkie obiekty wchodzące w skład tej budowy. Każdą budowę i dla każdego inwestora centralnego należy podsumować. Budowy o charakterze specjalnym należy wymienić tylko symbolem, podając dane dla całości budowy bez wymienienia obiektów.

kol. 7 — Podać odpowiednią dla danego rodzaju budownictwa poz. wg wzoru Bp-4.

kol. 8—9 — Techniczną wielkość określamy przez podanie:
a) dla budynków — całkowitej ilości jednostek technicznych niezależnie od tego, czy obiekt będzie w planowanym okresie oddany do użytku, czy też wykonany częściowo,
b) dla innych obiektów i robót — ilości jednostek technicznych do wykonania w planowanym okresie.

Po podsumowaniu globalnej wartości programu produkcji należy dodać lub odjąć rezerwę i wyprowadzić wartość zadań, wynikającą z N.P.G., podaną przez Centralny Zarząd. W osobnym wierszu należy podać wartość przypadającą na inwestycje i kapitalne remonty własne oraz rozbicie zadań rocznych na kwartały.

Wzór Bp-3

Program produkcji wg budów

kol. 2 — Należy podać w układzie na zarządy budowlane. Kolejność wpisywania budów należy zachować jak we wzorze Bp-2.

kol. 5 — Scharakteryzować budowę
a) „K" lub „N" — kontynuowana lub nowa
b) „G" lub „B" — wykonawstwo generalne lub bezpośrednie
c) „I" lub „II" — tytuł inwestycyjny I lub II grupy. Np. Budowa nowa I grupy w generalnym wykonawstwie — podać „NGI".

Wzór Bp-3a

Program produkcji wg Centralnych Inwestorów

Formularz ten należy sporządzać w oparciu o dane zawarte w formularzu Bp-3 i Bp-2.

Wzór Bp-4

Program produkcji bud.-montaż. wg rodzajów budownictwa

kol. 5—6 — Należy podać w postaci ułamka: w liczniku w cenach 1956 r., w mianowniku w cenach 1955 roku

kol. 8—9 — Należy podać na podstawie danych z formularza Bp-2 w cenach 1956 roku.

Na stronie 4-tej należy podać ilość wykonanych i planowanych do wykonania siłami własnymi głównych asortymentów. Wartość wykonanych w 1955 roku podać w cenach 1956 r. Udział %-wy w całości robót odnieść do zadań. W miarę potrzeby centralne zarządy ustalą dodatkowe asortymenty specyficzne dla poszczególnych zjednoczeń.

Plan produkcji pomocniczej

Plan produkcji pomocniczej opracować należy na formularzach:

1. Bp-5a — Produkcja pomocnicza, plan wg ilości
2. Bp-5 — Produkcja pomocnicza, plan wg wartości
3. Bp-6 — Produkcja pomocnicza, plan zatrudnienia robotników, efektywnego funduszu czasu pracy i wydajności na 1-go robotnika.

Zjednoczenia budowlano-montażowe nadzorujące zakłady produkcji pomocniczej opracują dla tych zakładów plan produkcji na wyżej podanych wzorach.

Wydzielone przedsiębiorstwa produkcji pomocniczej opracują plan techniczno-ekonomiczny na wzorach obowiązujących dla jednostek budowlano-montażowych uzupełnionych dołączonymi formularzami Bp-5a, Bp-5 i Bp-6.

Plan produkcji pomocniczej oprzeć należy na potrzebach produkcji podstawowej z uwzględnieniem maksymalnego postępu w wykorzystaniu potencjału produkcyjnego w powiązaniu z planem postępu techniki i przedsięwzięć organizacyjno-technicznych.

Plan produkcji pomocniczej na wszystkich szczeblach organizacyjnych opracować należy w przekroju branżowym wg nomenklatury grup branżowych i asortymentowych (załącznik Nr 1) oraz w przekroju organizacyjnym.

We wszystkich formularzach planu produkcji pomocniczej dane dotyczące wykonania planu na r. 1955 należy dostosować do układu organizacyjnego obowiązującego w roku planowym, eliminując dane dotyczące zakładów przekazanych i włączając dane dotyczące zakładów przejętych na dzień 1.I.1956 r.

Przedsiębiorstwa opracują plan zbiorczo w układzie asortymentowym (wzór Bp-5a) i branżowym (wzory Bp-5 i Bp-6) oraz na tych samych wzorach w układzie organizacyjnym, tj. w rozbiciu zadań zbiorczych planu na poszczególne zakłady, z wykazaniem dla tych zakładów zadań asortymentowych i branżowych.

Centralne Zarządy opracują zbiorczy plan produkcji pomocniczej na wszystkich wzorach w układzie asortymentowym (wzór Bp-5a) i branżowym (wzory Bp-5 i Bp-6) oraz w układzie organizacyjnym na zjednoczenia (zbiorczymi pozycjami na wzorach Bp-5 i Bp-6).

Centralne Zarządy przedłożą w Dep. Planowania zbiorczy plan produkcji pomocniczej w dwu egzemplarzach. Centralny Zarząd Montażu Urządzeń Elektrycznych i Centralny Zarząd Instalacji Przemysłowych dołączą do planu zbiorczego produkcji pomocniczej po 1 egz. pełnego opracowania planu dla nadzorowanych przedsiębiorstw produkcji pomocniczej.

Do planu produkcji pomocniczej, zarówno przedsiębiorstwa jak i centralne zarządy, podadzą uzupełniające wyjaśnienia w wyczerpującej części opisowej, zawierającej w szczególności omówienie:

a) powiązania zadań produkcji pomocniczej z produkcją podstawową,
b) powiązania z planem przedsięwzięć organizacyjno-technicznych,
c) powiązania z planem inwestycji i kapitalnych remontów,

d) powiązania z planem zaopatrzenia materiałowego zjednoczeń budowlano-montażowych,
e) organizacji i technologii produkcji w powiązaniu z ekonomiką zakładów produkcji pomocniczej — ze szczególnym uwzględnieniem specjalizacji zakładów,
f) trudności planu i wskazanie wąskich przekrojów.

Objaśnienia do wzorów

Wzór Bp-5a — Plan wg ilości

Kol. 1, 2, 3 — W zestawieniu zbiorczym podać wg przekazanej nomenklatury grupy asortymentowe i branżowe oraz jednostkę miary produkcji. W części zestawienia wg układu organizacyjnego, przedsiębiorstwa wykażą kolejno dla każdego zakładu grupy asortymentowe i branżowe.

Kol. 5, 6, 7 — Podać wg pozycji z kolumny 2 wielkości określające potrzeby produkcji podstawowej na wyroby z produkcji pomocniczej, zgłoszone do pokrycia przez produkcję pomocniczą, zestawione w formie bilansowej z wielkościami planu produkcji.

Pozostałe kolumny nie wymagają objaśnień.

Wzór Bp-5 — Plan wg wartości

Kol. 1, 2 — W pozycjach planu obejmujących zestawienie zbiorcze wymienić grupy branżowe, w pozycjach obejmujących układ organizacyjny podać kolejno dla każdego wyszczególnionego zakładu grupy branżowe.

Kol. 3, 4 — Podać w odniesieniu do pozycji wg kol. 2 rzeczywiste wykonanie planu wg stanu zakładów na dzień 1.I.1956 r. wg sprawozdawczości (kol. 3) i przeliczone wg cen 1956 r. (kol. 4).

Pozostałe kolumny nie wymagają objaśnień.

Wzór Bp-6 — Plan zatrudnienia robotników efektywnego funduszu czasu pracy i wydajności na 1-go robotnika

Kol. 1, 2 — jak we wzorze Bp-5.

Kol. 3, — „robotnicy" podać średni stan zatrudnienia robotników grupy produkcyjnej,

Kol. 4 — „efektywny fundusz czasu pracy" — podać średni czas pracy w godzinach na 1-go robotnika.

Kol. 5 — „wydajność" — określić wartość planowanej produkcji na 1-go robotnika.

Wzór Bt-7

Plan mechanizacji robót wg asortymentu do wykonania siłami własnymi

Dane formularza Bt-7 powinny być uzgodnione i powiązane ze szczegółowym opracowaniem zagadnienia mechanizacji w ramach planu rozwoju techniki (wzór TE-1).

kol. 4 — Podać ogólny przerób w danym asortymencie robót wg sprawozdania rocznego.

kol. 5 — Podać ilość robót wykonanych mechanicznie.

kol. 6 — Podać ilość robót wykonanych ręcznie.

kol. 7 — Podać % zmechanizowania odpowiedniego asortymentu robót, jaki osiągnięto w roku sprawozdawczym.

kol. 9 — Wpisać zaplanowany dyrektywny wskaźnik zmechanizowania dla danego asortymentu robót.

kol. 10 — Wpisać planowany przerób zmechanizowany stanowiący iloraz iloczynu liczb rubryk 8 i 9 przez liczbę 100.

kol. 11 — Podać planowany przerób ręczny, który stanowi różnicę liczb rubryki 8 minus rubr. 9.

Uwaga: W rubryce 5 wpisuje się dla przedsięwzięć, wymienionych pod punktami A-2, 3, 4 i B-2 liczby porządkowej, ilości robót wykonanych metodami podanymi w kol. 2.

Wzór Bt-7a

Plan pracy sprzętu budowlanego

kol. 2 — Kolejność wpisywania nazwy sprzętu należy zachować wg kolejności w tabeli norm rocznego przerobu.

kol. 3 — Jednostkę charakteryzującą sprzęt należy podać zgodnie z określeniem w tablicy norm rocznego przerobu.

kol. 8 — Średnioroczną ilość jednostek charakteryzujących sprzętu przewidzianego z dostawy należy określić z uwzględnieniem zaplanowanego średniego okresu pracy danej grupy sprzętu w planowanym roku.

Np. ogólna ilość jednostek charakteryzujących dla betoniarek wynosi 18; planujemy, że średni efektywny okres pracy tych betoniarek wynosić będzie w 1956 roku 6 miesięcy, wtedy ilość jednostek charakteryzujących w przerobie rocznym będzie:

$$18 \times \frac{6}{12} = 9 \text{ jedn. charakt.}$$

kol. 9 — Zaplanowanie sprzętu do wycofania winno być uzasadnione bądź bezpośrednio na formularzu, bądź w części opisowej planu. O ile planuje się w tej pozycji przekazanie sprzętu innej jednostce w ramach resortu, należy uzgodnić, by jednostka przemująca sprzęt umieściła go w swoim planie (kol. 6—8).

kol. 11 — Średnioroczną ilość jednostek charakteryzujących do wycofania należy określić z uwzględnieniem średniego okresu od wycofania go do końca 1956 roku.

kol. 13 — Należy podać roczną normę przerobową obowiązującą w 1956 r. dla danej maszyny na jednostkę charakteryzującą.

kol. 14 — Należy podać wielkość przerobu rocznego mnożąc sumę jednostek charakteryzujących (kol. 12) przez roczną zdolność przerobową jednej jednostki (kol. 13).

kol. 15—18 — Należy podać podział na kwartały wielkości przerobu rocznego z kol. 14 wg wskaźników sezonowości i stanu ilościowego sprzętu w poszczególnych kwartałach.

Po obliczeniu jednej grupy sprzętu należy podkreślić i podsumować wpisane ilości.

Uwaga: Arkusze w powyższej formie wypełniają budowy priorytetowe, zarządy budów i zjednoczenia. Centralne zarządy zaś wypełniają omawiany arkusz jako zbiorczy z podległych zjednoczeń, sumarycznie grupując sprzęt, np. spycharki, koparki łyżkowe, koparki chwytakowe, lokomotywki parowe, lokomotywki spalinowe itp.

Wzór Bz-8

Plan zatrudnienia i płac

Zaliczenia robotników i pracowników na odpowiednie grupy należy dokonać zgodnie z okólnikiem Nr 47 z dnia 4.VIII.1955 r. Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w sprawie sprawozdawczości statystycznej przedsiębiorstw budowlano-montażowych budownictwa przemysłowego (Biuletyn MBPrzem. Nr 16 z dn. 15.IX.1955 r.), wzór B-5 dział I — „Przeciętne liczby zatrudnionych".

Plan zatrudnienia w przekroju wojewódzkim należy sporządzić wg wzoru z roku 1955 (formularze nie będą wydrukowane) i przesłać do właściwej terenowo Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego a w m. st. Warszawie i w Łodzi do Miejskiej K.P.G.

Wzór Bz-9

Plan wskaźników techniczno-ekonomicznych

Wartości produkcji oraz ilości zatrudnionych robotników należy przenieść z odpowiednich formularzy Bp-2, Bp-5, Bp-6 i Bz-8.

poz. 6 i 11 — podać %-wy stosunek robotniko-godzin planowanych do wykonania w akordzie — do ogólnej liczby robotniko-godzin.

poz. 7 i 12 — podać stosunek %-wy liczby planowanej do wykonania robotniko-godzin wg normy do planowego faktycznego zużycia ilości robotniko-godzin (w akordzie).

Wzór Bz-10

Plan zapotrzebowania robotników

Należy wykazać tych robotników kwalifikowanych, których okres szkolenia wynosi ponad 1 miesiąc.

kol. 6 — Wielkość przewidywanego ubytku robotników na skutek śmierci, kalectwa, niezdolności do pracy, odejścia robotników do wojska, szkół itp., ustala się w oparciu o dane z roku ubiegłego (orientacyjnie ca 2,5%).

Do przewidywanego ubytku nie należy włączać ubytku na skutek przechodzenia robotników z jednego zakładu pracy do drugiego.

kol. 8 — Podać ilości planowanego uzupełnienia robotników ze źródeł pozazakładowych, a więc werbunek, szkoły zawodowe itp.

kol. 9 — Podać planowane uzupełnienie kadr wykwalifikowanych drogą szkolenia wewnątrzzakładowego.

Wzór Bz-10a

Plan szkolenia wewnątrzzakładowego

kol. 3—4 — Podaje się dla poszczególnych zawodów liczby robotników, planowane do przeszkolenia w poszczególnych systemach wyuczenia zawodu.

kol. 6—7 — Podaje się dla poszczególnych zawodów ogólną liczbę robotników planowaną do przeszkolenia w zakresie podwyższenia kwalifikacji.

kol. 9 — Podaje się dla poszczególnych zawodów ogólną liczbę robotników planowaną do przeszkolenia w zakresie wyuczenia zawodu i podwyższenia kwalifikacji.

kol. 10 — Podaje się dla poszczególnych zawodów sumę kosztów szkolenia w zakresie wyuczenia zawodu i podwyższenia kwalifikacji.

Wzór Bz-11

Plan nakładów na bezpieczeństwo i higienę pracy

Wzór ujmuje nakłady i koszty bezpieczeństwa i higieny pracy. Odnośne kwoty podzielone są na 3 działy:

1. inwestycje (nakłady)
2. kapitalne remonty (nakłady)
3. eksploatacja (koszty).

Nakłady na inwestycje i kapitalne remonty planować należy zgodnie z wnioskami inwestycyjnymi i planem kapitalnych remontów.

Wzór zawiera kolumny wykonania roku przedplanowego (na podstawie właściwej sprawozdawczości).

W kol. 1 podano wyszczególnienie podstawowych kierunków nakładów i kosztów bezpieczeństwa i higieny pracy.

W kol. 11 i 12 należy podać koszt bezpieczeństwa i higieny pracy, przypadającej na jednego robotnika grupy produkcji podstawowej na podstawie faktycznego wykonania poprzedniego roku i wynikającej z planu.

Szczegółowe objaśnienia odnośnie sposobu planowania oraz obowiązującą nomenklaturę podaje instrukcja wydana przez Głównego Inspektora Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Ministerstwa.

Plan zaopatrzenia materiałowego

1. Plan zaopatrzenia materiałowego obejmuje następujące elementy:

a) plan zużycia materiałów
b) plan zapasów materiałowych
c) zapotrzebowanie.

2. Plan zużycia materiałów powinien zawierać ilości i wartości materiałów niezbędne dla całości działalności zjednoczenia (przedsiębiorstwa), a więc na cele:

a) podstawowej produkcji budowlano-montażowej
b) produkcji pomocniczej
c) transportu
d) sprzętu budowlanego
c) inne cele.

Przy obliczaniu zużycia materiałów na cele produkcji budowlano-montażowej należy oprzeć się na danych wynikających z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, planowanych asortymentach robót oraz normach zużycia materiałów.

W przypadku posiadania dokumentacji tylko dla części budów, plany zaopatrzenia dla nich należy obliczyć na podstawie dokumentacji, dla pozostałych budów — na podstawie wskaźników.

Zużycie materiałów dla produkcji pomocniczej należy obliczać na podstawie zatwierdzonego, asortymentowego planu produkcji przy zastosowaniu obowiązujących ilościowych norm zużycia na jednostkę wyrobu.

Potrzeby materiałowe dla transportu i sprzętu budowlanego należy obliczyć na podstawie ustalonych zadań przewozów i pracy sprzętu budowlanego, przy zastosowaniu obowiązujących norm zużycia materiałów.

3. Przy obliczaniu zużycia materiałów należy uwzględnić zadania oszczędnościowe, wynikające z:

a) eliminacji przypadków marnotrawstwa materiałowego
b) stosowania materiałów nowych i zastępczych
c) wprowadzania zmian organizacyjno-technicznych, przyczyniających się do bardziej oszczędnej gospodarki materiałami
d) przepisów nakazujących ograniczanie stosowania niektórych materiałów deficytowych.

Planowane zadania oszczędnościowe winny być skoordynowane z zamierzeniami, wynikającymi z planu postępu technicznego.

4. Planowana wartość zużycia materiałów ustalona w planie zaopatrzenia materiałowego powinna być ściśle skoordynowana z odpowiednimi pozycjami planu kosztów zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

5. Plan zaopatrzenia materiałowego według ilości i wartości należy sporządzić na wzorze Bm-12 w zakresie tych materiałów, które są objęte wykazem materiałów do planu, ustalonym przez Centralny Zarząd Zaopatrzenia Mat. Technicznego.

6. Plan dostaw złomu należy opracować wg wzoru Bm-12b.

7. Plan obrotów materiałowych w ujęciu wartościowym należy opracować na tym samym wzorze (Bm-12) w rubrykach „wartość".

8. Do planowanego zużycia stali prętowej, blach stalowych, cementu, cegły, tarcicy obrzynanej i nieobrzynanej zjednoczenia (przedsiębiorstwa) sporządzą uzasadnienia na wzorze Bm-12a.

W stosunku do innych materiałów, których planowane zużycie wymaga specjalnego uzasadnienia, zjednoczenia (przedsiębiorstwa) sporządza takie uzasadnienia, opierając się na rozeznaniu potrzeb większych budów, asortymentach robót i normach zużycia lub danych statystycznych z ubiegłych okresów.

Listę tych materiałów ustalą centralne zarządy w dostosowaniu do specyfiki produkcji zjednoczeń (przedsiębiorstw).

9. Planowane zapasy poszczególnych materiałów na koniec roku 1956 powinny być ustalane na podstawie

— normy zapasu,
— specjalnych uzasadnień wskazujących na konieczność zgromadzenia sezonowych zapasów ponadnormatywnych.

10. Planowane zapotrzebowania poszczególnych materiałów powinno być ustalane przy pełnym uwzględnieniu możliwości wykorzystania posiadanych zapasów ponadnormatywnych uzasadnionych gospodarczo dla częściowego pokrycia planowanego zużycia na rok 1956.

11. Centralne zarządy:

a) przeprowadzą analizę planów zjednoczeń (przedsiębiorstw),
b) wprowadzą niezbędne poprawki na otrzymanych egzemplarzach planów zjednoczeń, powiadamiając o tym zainteresowane zjednoczenie,
c) opracują zbiorcze zestawienie planów Bm-12 i Bm-12b w skali centralnego zarządu i przedstawią te zestawienia Centralnemu Zarządowi Zaopatrzenia Mat. Technicznego, załączając uzasadnienia Bm-12a dla stali prętowej, cementu i cegły, opracowane dla centralnego zarządu jako całości.

Zjednoczenia bezpośrednio podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego przekażą plany łącznie z uzasadnieniami bezpośrednio do Centralnego Zarządu Zaopatrzenia Materiałowo-Technicznego.

12. Opracowanie planu zaopatrzenia materiałowego poszczególnych zjednoczeń (przedsiębiorstw) oraz zbiorczych zestawień planów w centralnych zarządach powinno nastąpić w terminach ustalonych dla opracowania całości planów techniczno-ekonomicznych.

Wzór Bm-12

Plan zaopatrzenia materiałowego

Formularz obejmuje ilość i wartość planowanych materiałów.

Dane dotyczące każdej branży należy podać na odrębnym formularzu.

kol. 1—4 — Nomenklaturę materiałów oraz jednostki miary podaje się według listy materiałów do planu rocznego 1956 r. Do listy tej zjednoczenia (przedsiębiorstwa) mogą wprowadzić dodatkowo inne materiały, ważne z punktu widzenia specyfiki przedsiębiorstwa.

kol. 5 — należy podać rzeczywiste zużycie 1955 r. po uprzednim sprawdzeniu faktycznych przychodów materiałów i posiadanych zapasów na początek i koniec roku 1955. W tym celu należy sporządzić następujący bilans:

np. zapas na 1.I.55			— 30 ton
realizacja przydziału			— 400 ton
przychody z innych źródeł			— 5 ton
		razem	435 ton
zapas na 31.XII.55	—	10 t	
upłynnienie	—	2 t	
przekazane do innego przedsiębiorstwa	—	1 t	13 ton
		zużycie w r. 1955	422 ton

kol. 6 — Należy podać ceny obowiązujące w roku 1956 dla jednostek miar podanych w kol. 4.

W stosunku do pozycji materiałowych, grupujących szereg asortymentów, podaje się cenę średnio ważoną, opracowaną według wytycznych centralnych zarządów, stosownie do pisma CZZMT znak ZA-P1-15-4 w sprawie cen ewidencyjnych do planu zaopatrzenia na rok 1956.

kol. 7 — Podaje się ilości materiałów niezbędne dla całokształtu działalności przedsiębiorstwa, obliczone według wytycznych podanych w pkt. 2 niniejszej instrukcji.

kol. 9 — Stan zapasu na 1.I.1956 r. należy podać zgodnie z rzeczywistym stwierdzeniem z natury.

kol. 11—13 — W kol. 11 zjednoczenia podadzą wskaźniki dotychczas obowiązujące z wyjątkiem materiałów, dla których wskaźniki w dniach zostaną podane przez CZZMT dla centralnych zarządów, a przez centralne zarządy dla podległych zjednoczeń.

W kol. 12 należy podać ilości wynikające z obliczenia:

$$\frac{\text{kol. } 7 \times \text{wskaźnik (kol. 11)}}{360}$$

W kol. 13 wartość normy wynika z przemnożenia kol. 12 przez cenę (kol. 6).

Wyliczenia te dotyczą materiałów wymienionych w poszczególnych branżach.

Normę dla materiałów niewymienionych należy ustalić wskaźnikowo w ujęciu wartościowym.

Ogólna wartość normatywów zapasów powinna być zgodna z planem finansowym.

kol. 14 — Planowany stan zapasów na koniec roku podaje się w zasadzie na poziomie normy (kol. 12). Planowanie zapasu wyższego wymaga uzasadnienia.

kol. 16 — Planowana sprzedaż obejmować winna:
- — ilości materiałów przeznaczone do upłynnienia,
- — wyroby własnej produkcji pomocniczej, przeznaczonej do sprzedaży poza zjednoczenie (przedsiębiorstwo),
- — ew. inne uzasadnione przypadki sprzedaży, jak np. odpadów itp.

kol. 18 — Planowane zapotrzebowanie równa się kol. 7 + kol. 14 + kol. 16 minus kol. 9.

kol. 20—23 — Podział łącznej ilości planowanego zużycia na kwartały powinien być przeprowadzony na podstawie kwartalnych zadań produkcyjnych z uwzględnieniem sezonowych nasileń zużycia poszczególnych materiałów.

kol. 9, 10, 13, 15, 17, 19 — wynikają z przemnożenia odpowiednich liczb z kol. 7, 9, 12, 14, 16 i 18 przez cenę z kol. 6.

Kolumny dotyczące wartości materiałów wymienionych ilościowo powinny być podsumowane w ramach każdej branży i uzupełnione wartością materiałów niewymienionych. Nadto z planowanej wartości zapasów należy wyodrębnić zapas ponadnormatywny i wpisać do kol. 15.

Przykładowo podsumowanie każdej branży winno przedstawiać się w sposób następujący:

Branża II: wymienione materiały (rubr. 8, 10, 13, 15, 17, 19)
inne niewymienione (rubr. 8, 10, 13, 15, 17, 19)
razem wartość br. II (rubr. 8, 10, 13, 15, 17, 19)
w tym zapas ponadnormatywny (rubr. 15)

Po podsumowaniu wszystkich branż należy podać w kolumnach wartościowych wzoru Bm-12 następujące zbiorcze kwoty:

Razem wartość materiałów wymienionych . . . .
Razem wartość materiałów niewymienionych . . . .
Razem wartość materiałów
Koszty zakupu i magazynowania . . . .
Ogółem wartość materiałów normowanych . . . .
w tym zapasy ponadnormatywne . . . .

Kolumny wartościowe wzoru Bm-12 będą służyły również do sporządzenia planu obrotów materiałowych, który przy planach na rok 1956 nie będzie opracowywany na specjalnych wzorach.

Przykładowo rozpracowany plan obrotów zostanie przez CZZMT przesłany dodatkowo.

Wzór Bm-12a

Uzasadnienie planu zużycia na rok 1956

Część A

kol. 1—3 — Należy wyszczególnić asortymenty robót budowlano-montażowych, przy których wykonaniu występuje zużycie danego materiału, stosując przy tym nomenklaturę według kol. 1—3 wzoru Bp-4 część 2-ga.

Po pozycji zbiorczej „Produkcja budowlano-montażowa" należy wymienić wyroby produkcji pomocniczej, wymagające zużycia danego materiału, stosując nomenklaturę wg kol. 1—3 wzoru Bp-5a.

Pozycja „inne cele" dotyczy przypadków zużywania danego materiału na cele sprzętu, transportu itp.

kol. 4 i 7 — Należy odpowiednio podać ilość produkcji wykonanej w roku 1955 i planowanej na rok 1956.

W stosunku do asortymentów robót budowlano-montażowych ilości te powinny być zgodne z danymi z kol. 4 i 8 wzoru Bp-4, zaś w stosunku do produkcji pomocniczej z danymi wg kol. 4 i 8 wzoru Bp-5a.

kol. 5 i 6 — Należy podać ilość rzeczywistego zużycia materiału na jednostkę asortymentu produkcji w roku 1955 (kol. 5) oraz łączna ilość zużycia na dany asortyment produkcji (kol. 6 = kol. 4 × kol. 5).

Łączna ilość rozliczanego zużycia (suma kol. 6) powinna w zasadzie odpowiadać ilości wykazanej w sprawozdaniach GM-4 za rok 1955. Występujące w wyjątkowych przypadkach rozbieżności wymagają równoczesnego wyjaśnienia korygującego podane uprzednio dane sprawozdawcze.

kol. 8 — Należy powtórzyć dane według kol. 5.

kol. 9 — Równa się kol. 7 × kol. 8.

kol. 10 — Należy podać planowane zużycie materiału na jednostkę asortymentu produkcji w roku 1956, uwzględniając zadania oszczędnościowe w stosunku do poziomu z roku 1955.

kol. 11 — Równa się kol. 7 × kol. 10.

kol. 12 — Równa się kol. 9 — kol. 11.

Część B

Planowane zadania oszczędnościowe należy oprzeć przede wszystkim na planie rozwoju techniki, opracowanym przez zjednoczenie (przedsiębiorstwo) w ramach planu techniczno-ekonomicznego na rok 1956.

Dodatkowo należy uwzględnić zadania wynikające z eliminacji marnotrawstwa materiałów w czasie transportu wewnętrznego i przeładunków, usprawnienia gospodarki magazynowej, pełniejszego wprowadzenia zasad limitowania i kontroli zużycia materiałów na budowach itp.

Poszczególne kolumny zestawienia należy wypełnić jak następuje:

Przykład dotyczy stali prętowej:

1	2	3	4	5
1.	Zwiększenie stosowania stali żebrowanej OW-50	100 t.	0,15 t.	15 t.
2.	Rozszerzenie centralnych zbrojarni	300 t.	0,07 t.	21 t.
	itp.			

Dane z kol. 3—5 oznaczają (przykładowo), że planuje się:
- — zwiększenie stosowania stali OW-50 o 100 ton, co daje oszczędność na 1 tonę równe 0,15 ton (15%), a łącznie 15 ton.
- — rozszerzenie centralnych zbrojarni o rocznym przerobie 300 ton stali, co daje oszczędność na 1 tonę równą 0,07 ton (7%), a łącznie 21 ton.

Łączna suma według kol. 5 część B = sumie kol. 12 część A.

W kolumnie podać należy uwagi dotyczące podstawowych budów, na których prowadzi się omawiane zadania, warunków jakie niezbędne są dla realizacji zadania itp.

Wzór Bm-12b

Plan dostaw złomu

1. Plan dostaw złomu należy sporządzać na podstawie limitów podanych przez centralne zarządy.

Dostawy planowane przez zjednoczenia (przedsiębiorstwa) nie mogą być niższe od ustalonych limitów, natomiast w przypadku posiadania przez przedsiębiorstwo możliwości zrealizowania większych dostaw, należy planować dostawy w ilościach wyższych od podanych limitów.

2. Centralne zarządy powinny sprawdzić plany zjednoczeń co do zgodności z ustalonymi limitami.

Plan przewozów

Plan przewozów sporządza każda jednostka organizacyjna resortu budownictwa przemysłowego, która obowiązana jest do opracowania planu techniczno-ekonomicznego na rok 1956.

Formularze planu przewozów są na każdym szczeblu organizacyjnym identyczne.

Ustala się następujący tryb opracowania planu przewozów:

a) Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) sporządzają plan przewozów w oparciu o plan produkcji podstawowej oraz plany zaopatrzenia materiałowego i produkcji pomocniczej.

W związku z tym wprowadzanie zmian i korekt w tych planach pociąga za sobą równoległą korektę planu przewozów.

b) Centralne Zarządy w trakcie przyjmowania i analizowania planów podległych zjednoczeń (przedsiębiorstw) wprowadzają ewentualne poprawki bez względu na to, czy wynikły one na skutek korekty planu przewozów, czy na skutek zmian planu produkcyjnego, które mają wpływ na wielkość planu przewozów.

Centralne Zarządy w terminie 15-dniowym od daty zatwierdzenia planów zjednoczeń (przedsiębiorstw) sporządzą i prześlą do Centralnego Zarządu Transportu zbiorczy plan przewozów Centralnego Zarządu.

c) Plan przewozów na wszystkich szczeblach organizacyjnych opracowują, analizują i korygują działy transportowe w porozumieniu z działami planowania, produkcji i zaopatrzenia.

Wzór Btr-13

Wyliczenie ilości własnego taboru samochodowego

Kol. 1 — Liczba porządkowa — należy podać liczbę grupy pojazdów zgodnie z omówieniem kol. 2.

Kol. 2 — Grupy pojazdów podać w poniższym układzie i kolejności:

1 samochody do 0,5 t.
2 „ „ 0,75 t.
3 „ „ 1 t.
4 „ „ 1,5 t.
5 „ „ 2 t.
6 „ „ 2,5 t.
7 razem samochody do 2,5 t.
8 samochody skrzyn. 3 t.
9 „ „ 3,5 t.
10 „ „ 4 t.
11 „ „ 5 t.
12 razem samochody skrzyn. powyżej 2,5 do 5 t.
13 wywrotki 3 t.
14 „ 3,5 t.
15 „ 4 t.
16 „ 5 t.
17 razem wywrotki 2,5 do 5 t.
18 samochody skrzyn. 6 t.
19 „ „ 7 t.
20 „ „ 7,5 t.
21 „ „ 8 t.
22 „ „ 10 t.
23 razem samochody skrzyn. pow. 5 t.
24 wywrotki 6,5 t.
25 „ 10 t.
26 razem wywrotki pow. 5 t.
27 ciągniki 3 t.
28 ciągniki 6 t.
29 razem ciągniki
30 ogółem pojazdy silnikowe
31 przyczepy do 6 t.
32 przyczepy powyżej 6 t.
33 razem przyczepy

Nie występujących grup taboru nie należy wyszczególniać na formularzu. Numeracja (l. p.) pozostałych grup nie ulega przez to zmianie.

Do samochodów ciężarowych należy zaliczyć również ciągniki siodłowe. Samochody Bedford — betoniarki należy włączyć do grupy wywrotek (3 t.).

Dla uproszczenia należy przyjąć, że ciągnik o mocy do 35 KM — posiada ładowność 3 t., a ciągnik o mocy ponad 35 KM — posiada ładowność 6 t.

Kol 3a — Należy wpisać ilość pojazdów wg stanu ewidencyjnego na dzień 1 stycznia 1955 r. z uwzględnieniem pojazdów wymienianych w ramach kapitalnych remontów.

Kol. 3b — Należy wpisać ilość pojazdów, które w ciągu roku uległy wykruszeniu (eliminacji) lub zostały przekazane do innych jednostek organizacyjnych resortu lub poza resort.

Kol. 3c — Należy podać ilość pojazdów, które w ciągu roku zostały otrzymane w ramach realizacji przydziału taboru w 1955 r. oraz pojazdów otrzymanych z innych jednostek organizacyjnych.

Kol. 3d — Należy wpisać ilość pojazdów wg stanu inwentarzowego na dzień 31 grudnia 1955 r. z uwzględnieniem pojazdów w obrocie remontowym. Wielkość tę należy sprawdzić przez wykonanie następującego działania: 3d = 3a — 3b + 3c.

Kol. 3e — Należy obliczyć przez podzielenie wozodni w posiadaniu (kol. 3g) przez ilość dni w roku (365).

Kol. 3f — Należy obliczyć przez pomnożenie średniej ilości pojazdów (kol. 3e) przez ładowność jednostki taboru (kol. 2).

Kol. 3g — Należy obliczyć na podstawie sprawozdań T-1-S, do których należy dodać wozodni posiadania pojazdów w obrocie remontowym.

Dla pozycji zbiorczych (7, 12, 17, 23, 26, 29, 30 i 33) wszystkie kolumny należy obliczyć przez zsumowanie liczb wszystkich grup taboru wchodzących w skład grupy zbiorczej.

Kol. 4a — Należy wpisać ilość pojazdów wg stanu inwentarzowego na dzień 1 stycznia 1956 r. Wykazana ilość pojazdów powinna być zgodna z ilością wpisaną do kol. 3d.

Kol. 4b — Należy wpisać łączną ilość pojazdów planowanych w ciągu roku do wykruszenia (eliminacji).

Kol. 4c — Należy wpisać łączną ilość pojazdów, które będą wprowadzone do eksploatacji w wyniku realizacji przydziału taboru na rok 1956 lub w przypadku zmian organizacyjnych z innych jednostek gospodarczych.

Kol. 4d — Należy obliczyć przeprowadzając następujące działanie: kol. 4d = 4a — 4b + 4c.

Kol. 4e — Należy obliczyć przez podzielenie wozodni (kol. 4g) przez ilość dni w roku (366).

Kol. 4f — Należy obliczyć przez pomnożenie średniej ilości pojazdów (kol. 4e) przez ładowność jednostki taboru (kol. 2).

Kol. 4g — Należy obliczyć planowaną ilość wozodni w posiadaniu w 1956 r. (rok 1956 — 366 dni).

Wypełnienie tej kolumny, a nawet wszystkich kolumn dotyczących planu na 1956 r. wymaga na szczeblu podstawowej jednostki planującej (zjednoczenia — przedsiębiorstwa) przeprowadzenia oddzielnych obliczeń dla każdego kwartału, które praktycznie musiałyby być dokonane na arkuszu pomocniczym obejmującym 4 kwartały, przy czym kol. każdego kwartału powinny być analogiczne do kol. 4a, b, c, d, e, f, g.

Kol. 5, 6, 7 i 8 — Zjednoczenia (przedsiębiorstwa) powinny wypełnić na podstawie arkusza pomocniczego, o którym mowa wyżej, przenosząc z niego odpowiednie liczby do działek a, b i c każdej z kolumn.

Wzór Btr-13a

Plan zdolności przewozowej własnego taboru samochodowego

Kol. 4 — plan na 1955 r. — należy wypełnić na podstawie kol. 6 formularza Btr-21 — z planu na 1955 r.

Kol. 5 — wykonanie 1955 r.

poz. 1 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 18 przez poz. 8.

poz. 2 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 14 przez iloczyn pozycji 13 i poz. 1.

poz. 3 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 13 przez poz. 12.

poz. 4 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 12 przez poz. 11.

poz. 5 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 11 przez poz. 10.

poz. 6 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 9 przez poz. 8.

poz. 7 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 10 przez poz. 8.

poz. 8 — w celu doprowadzenia wykonania 1955 r. do warunków porównywalnych z zasadami planowania i sprawozdawczości obowiązującymi w 1956 r. w pozycji tej należy wpisać wozodni w posiadaniu na podstawie formularza Btr-13 (po skorygowaniu ilości wozodni wynikającej ze sprawozdania T1-S o wozodni posiadania pojazdów będących w obrocie remontowym).

poz. 9 — 14 i 16 należy wypełniać na podstawie odpowiednich rubryk poz. 26 sprawozdania T1-S za IV kwartał 1955 r.

poz. 17 — należy wypełnić na podstawie formularza Btr-13 poz. 30 (ogółem pojazdy silnikowe) kol. 3f.

poz. 18 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 17 przez ilość dni okresu sprawozdawczego (365).

poz. 19 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 14 przez poz. 18.

poz. 20 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 16 przez poz. 18.

poz. 21 — należy wypełnić w oparciu o posiadane materiały.

Kol. 12—17 — poszczególne pozycje tych kolumn należy wypełnić w sposób następujący:

poz. 1 — na podstawie formularza Btr-13 przez podzielenie kol. 4f przez 4e w pozycjach odpowiednich dla danych grup taboru.

poz. 2—7 oraz poz. 15 obejmują wskaźniki, które stanowią założenia planu. Pozycje te należy ustalić po przeprowadzeniu dokładnej analizy wskaźników osiągniętych w 1955 r. Analiza powinna ujawnić niewykorzystane rezerwy eksploatacyjne i tym samym dać podstawy do zaplanowania bardziej mobilizujących wskaźników niż te, które osiągnięto w 1955 r.

poz. 8 — należy wypełnić na podstawie odpowiednich dla danych grup taboru pozycji w kolumnie 4g formularza Btr-13.

poz. 9 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 8 przez poz. 6.

poz. 10 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 8 przez poz. 7.

poz. 11 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 10 przez poz. 5.

poz. 12 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 11 przez poz. 4.

poz. 13 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 12 przez poz. 3.

poz. 14 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 13 przez poz. 1 i 2.

poz. 16 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 14 przez poz. 15.

poz. 17 — należy wypełnić na podstawie odpowiednich dla danych grup taboru pozycji kolumny 4f formularza Btr-13.

poz. 18 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 17 przez 366 (ilość dni w 1956 r.).

poz. 19 i 20 tak jak podano w objaśnieniach do kol. 5.

Kol. 6 „rok" — należy wypełnić na podstawie kol. 12 do 17.

poz. 8 do 14 i 16 do 18 należy wypełnić przez podsumowanie odpowiednich pozycji w kol. 12 do 17.

poz. 1 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 18 przez poz. 8.

poz. 2—7, 15, 19, 20 — tak jak podano w objaśnieniach do kolumny 5.

poz. 21 — należy szacunkowo ustalić wielkość przewozów załóg robotniczych w 1956 r. w przeliczeniu na tony.

W przypadku, gdy wynikająca z podsumowania kolumn 12 do 17 wielkość planu rocznego w niedostatecznym stopniu uwzględnia zasadę zwiększenia wydajności w stosunku do roku ubiegłego, należy odpowiednie pozycje kol. 6 skorygować korygując jednocześnie te same pozycje w kolumnach 12 do 17.

Kol. 7—11 dotyczą podziału planu rocznego na kwartały.

poz. 8 i 17 należy wypełnić na podstawie odpowiednich dla każdego kwartału pozycji i kolumn formularza Btr-13.

poz. 9—14 i poz. 16 — należy wypełnić przez podzielenie liczb zawartych w kol. 6 na 4 kwartały.

poz. 18 — należy obliczyć przez pomnożenie poz. 17 przez ilość dni kwartału.

poz. 1 — należy obliczyć przez podzielenie poz. 18 przez poz. 8.

pozostałe pozycje należy obliczyć tak jak podano w objaśnieniach do kolumny 5.

Przy podziale planu na kwartały należy uwzględnić sezonowość prac budowlano-montażowych i wiążącą się z tym sezonowość przewozów oraz wskaźniki osiągnięte w odpowiednich kwartałach ubiegłego roku.

Wzór Btr-14

Zestawienie pomocnicze do planu przewozów ładunków

Kol. 2 — przyjęto podział na grupy w zależności od pochodzenia masy towarowej, stąd opracowanie planu wymaga uzyskania danych i konsultacji w dziale produkcji pomocniczej i dziale zaopatrzenia.

Kol. 3 — podać na podstawie danych otrzymanych z w/w działów wielkość masy, jaka była w obrocie w r. 1955.

Kol. 4 — należy wypełnić na podstawie sprawozdania T-1 z uwzględnieniem ewentualnej korekty tego sprawozdania, wynikającej z nieścisłości rejestrowanych przewozów. Podziału rodzaju ładunków powtarzających się w poszczególnych grupach należy dokonać w oparciu o informację zainteresowanych działów.

Kol. 5 — współczynnik przewozu wykazuje stosunek wielkości przewozu do wielkości masy.

Kol. 6 — należy podać na podstawie planu produkcji podstawowej i pomocniczej oraz planu zaopatrzenia. Dla ładunków wymienionych w poz. 2, 5, 11, 12, 13 kolumny tej nie wypełnia się.

Kol. 7 — należy wypełnić, przeliczając dane rubr. 6 na jednostki wagowe. Wielkość masy w pozycji 12 i 13 należy określić na podstawie wykonania w 1955 r.

Kol. 8 — należy wypełnić dla pozycji 1, będzie to ta część ziemi i gruzu, która będzie rozplantowana na miejscu wydobycia i nie będzie przewożona.

Kol. 9 — należy wypełnić w przypadku, gdy masa wymieniona w kol. 7 lub jej część będzie:

- w grupie „A" odebrana przez odbiorcę jego środkami transportowymi,
- wyprodukowana przez jednostkę opracowującą plan i złożona w składowiskach,
- w grupie „B" jeżeli masa została dostarczona przez dostawcę jego środkami transportowymi lub z jego nadania publicznymi środkami transportu.

Kol. 10 — należy wykazać wielkość masy jaka będzie nadawana do przewozu nie bezpośrednio jeden raz ale dwa lub więcej i różnymi środkami transportowymi, np. dowozimy ładunek do stacji kolejowej, gdzie nadajemy do przewozu koleją. Otrzymujemy przesyłki wagonowe loco stacja odbioru, skąd odwozimy na budowę lub magazyn.

W przypadku gdy ma miejsce dowóz i odwóz, należy wielkości te podsumować i wpisać do kol. 10.

Kol. 11 — należy wypełnić jeżeli zachodzą inne przypadki zwiększenia wysyłki, np. gdy wywozić się będzie zapasy magazynowe, dokonywać przerzutów magazynowych, przerzutów remanentów z budowy na budowę itp.

Kol. 12 — należy wypełnić przez zsumowanie wielkości zawartych w kol. 7, 10, 11 i odjęcie od tej sumy wielkości zawartych w kol. 8 i 9. Kol. 12 równa się kol. 7 — (kol. 8 + 9) + (kol. 10 + 11).

Kol. 13 — należy obliczyć przez podzielenie kol. 12 przez kol. 7.

Kol. 14 i 15 — należy wypełnić na podstawie przeprowadzonego na wzorze Btr-15 podziału globalnej wielkości przewozu na środki transportowe.

Kol. 16 — należy wypełnić na podstawie przyznanego limitu przewozów kolejami normalnotorowymi na 1956 r.

Wzór Btr-15

Plan przewozu ładunków

Podstawowym zadaniem przy opracowywaniu tego formularza jest ustalenie prawidłowego podziału przewozów pomiędzy różne środki transportu i różnych przewoźników oraz podział przewozów na poszczególne kwartały 1956 r.

Dokonując podziału pomiędzy różne środki transportu należy kierować się technicznymi i ekonomicznymi cechami środka transportu i danej masy przewozowej. Zgodnie z uchwałą Prezydium Rządu Nr 323 z dnia 26.IV.1952 r. nie należy przewozów na krótkie odległości planować kolejami

normalnotorowymi. Dokonując podziału przewozów na transport samochodowy należy w pełni wykorzystać zdolność przewozową własnego taboru i przedsiębiorstw transportowych resortu. Planując przewozy na P.K.S. wybierać takie przewozy, które posiadają dłuższe odległości niż w przewozach własnymi pojazdami samochodowymi.

W zakresie wykorzystania transportu samochodowego należy w całej rozciągłości stosować zasady podziału zadań w ciężarowym transporcie samochodowym określone uchwałą Prezydium Rządu Nr 805 z dnia 27.II.1952 r. wraz z późniejszymi jej zmianami.

Planując przewozy należy w pełni wykorzystać możliwości przewozu żeglugą śródlądową na Wiśle i Odrze oraz transport miejscowego znaczenia — koleje wąskotorowe i żeglugą przybrzeżną.

poz. A. — należy wypełnić na podstawie sprawozdawczości za rok ubiegły (sprawozdanie T-1) z uwzględnieniem ewentualnej korekty tego sprawozdania, wynikającej z nieściłości rejestrowanych przewozów.

Z uwagi na to, że główka formularza obejmuje szczegółowsze rozbicie na rodzaje środków transportu niż to miało miejsce w sprawozdaniu T-1, należy kolumny tego sprawozdania nie odpowiadające kolumnom formularza Btr-15 podzielić na środki transportu przewidziane w tym formularzu w oparciu o źródłowe dane.

poz. B. — plan na 1956 r.

Kol. 3 — należy wypełnić na podstawie formularza Btr-14 kolumna 12.

Kol. 4 — należy wypełnić na podstawie przyznanego na 1956 r. limitu przewozów kolejami normalnotorowymi PKP.

Kol. 10 — należy wpisać wielkość przewozów planowanych do przewozu obcym taborem konnym (spółdzielczym i prywatnym).

Kol. 11 — należy wpisać ilość ton planowaną do przewozu obcymi środkami transportu nie wymienionymi w kolumnach 4 do 10, np. obca kolejka linowa, kolejki wąskotorowe innego resortu itp.

Kol. 12 — należy wpisać wielkość przewozów planowanych dla własnego i dzierżawionego taboru kolejowego normalnotorowego i wąskotorowego. W kolumnie tej należy również wykazać przewozy taborem szynowym generalnego wykonawcy.

Kol. 16 — należy wpisać planowaną i uzgodnioną z generalnym wykonawcą (resortowym) wielkość przewozów w tonach dla taboru samochodowego generalnego wykonawcy.

W uwagach należy podać nazwę zjednoczenia generalnego wykonawcy.

Kol. 17 — należy wpisać planowaną wielkość przewozów w tonach własnym taborem samochodowym opierając się na planowanej zdolności przewozowej własnego taboru samochodowego pomniejszonej o przewozy załóg robotniczych.

Odchylenia od tego mogą nastąpić gdy istnieje nadwyżka zdolności przewozowej lub gdy część zdolności przewozowej świadczona jest na rzecz innego zjednoczenia z tytułu generalnego wykonawstwa. W obu przypadkach należy w uwagach formularza Btr-15 dokładnie określić w tonach nadwyżkę lub wielkość przewozów świadczonych dla innych zjednoczeń (zbiorczo i oddzielnie dla każdego zjednoczenia).

Kol. 18 — należy wpisać planowaną wielkość przewozów w tonach własnym taborem konnym opierając się na zdolności przewozowej tego taboru.

Kol. 19 — należy wpisać planowaną ewentualnie ilość ton do przewozu innymi środkami transportu własnego lub resortowego (podać w uwagach — jakimi).

poz. C. — należy wypełnić obliczając stosunek procentowy poz. B do A dla każdej kolumny oddzielnie.

poz. D. — przeznaczone są do wykazania wielkości planu w układzie terenowym oddzielnie dla każdego województwa.

PLAN KOSZTÓW WŁASNYCH I ICH OBNIŻENIA

Szczegółowy plan kosztów sporządzają:

1) zarządy budowlano-montażowe na pełnym wewnętrznym rozrachunku i jednostki równorzędne,
2) zjednoczenia (przedsiębiorstwa),
3) centralne zarządy.

W miarę istotnej potrzeby należy opracować dla samobilansujących baz sprzętu, transportu i zakładów produkcji pomocniczej wzory pomocnicze.

Centralne zarządy po dokonaniu gruntownej analizy i przyjęciu planu kosztów własnych podległych jednostek sporządzą plany zbiorcze i prześlą je wraz z uzasadniającą częścią opisową do Ministerstwa.

Wyjaśnia się, że zbiorcze uzasadnienie planu obniżki kosztów własnych (wzór BK-16a) sporządzić należy w części dotyczącej efektów wymiernych przy jednoczesnym wskazaniu głównych kierunków zamierzeń niewymiernych.

Plan kosztów należy opracować przy współudziale innych komórek przedsiębiorstwa, a w szczególności w zakresie:

1) kosztów materiałowych i transportu — komórek produkcji, zaopatrzenia i transportu,
2) kosztów osobowych — zatrudnienia i płac,
3) kosztów sprzętu — głównego mechanika i technicznej,
4) powiązania założeń obniżki kosztów własnych z planem rozwoju techniki — technicznej,

— oraz innych komórek w miarę istotnych potrzeb.

W toku prac należy w całej pełni wykorzystać materiał analityczno-statystyczny księgowości w zakresie kosztów własnych.

Wzór BK-16

Plan kosztów własnych i ich obniżenia podstawowej produkcji budowlano - montażowej wykonywanej własnymi siłami

Kol. 3 — należy wpisać dane z planu techniczno-ekonomicznego na 1955 r.

Kol. 4 — dla stworzenia porównywalności z r. 1956 przewidywane (rzeczywiste) wykonanie kosztów za r. 1955 należy podać w dwóch wartościach: w liczniku wg przewidywanego rocznego wykonania opartego na sprawozdaniu z wykonania planu kosztów (B-21) z uwzględnieniem materiałów zleceniodawcy wg B-19 i amortyzacji zaplecza technicznego,

w mianowniku po potrąceniu wartości maszyn i urządzeń zaliczonych w roku 1955, a nie zaliczanych w roku 1956 do wartości produkcji (zgodnie z okólnikiem Nr 5 Przewodniczącego PKPG z dnia 30.VI.1955 r.).

Kol. 5 — należy wpisać wskaźniki przeliczeniowe wynikające ze zmiany na 1.I.1956 r. cen na materiały i pracę sprzętu podane przez jednostki nadrzędne.

Kol. 6 — otrzymuje się drogą przemnożenia rubryki 4 przez wskaźniki przeliczeniowe z rubryki 5.

Przeliczeniu podlegają tylko kwoty wykazane w mianowniku rubr. 4.

Kol. 8 — wyprowadza się wskaźniki procentowe wykonania podanego w liczniku.

Kol. 9 — otrzymuje się dla pozycji od 1—6 drogą przemnożenia kwot z rubr. 6 przez wskaźnik produkcji (stosunek %-wy planu produkcji 1956 r. do wykonania 1955 r. w warunkach porównywalnych — rubr. 15 poz. 1 danych informacyjnych).

Kol. 10 — zawiera kwoty wynikające z obliczeń efektów ekonomicznych planowanych usprawnień techniczno-organizacyjnych wpływających na obniżenie poszczególnych pozycji kosztów.

Kwoty te winny w zasadzie wynikać ze wzoru BK-16a.

Kol. 11 — należy wpisać %-ty obniżki kosztów wynikające ze stosunku kwot wykazywanych w rubr. 10 do kwot w rubr. 9 obliczone dla każdej pozycji oddzielnie.

Kol. 12 — należy wpisać %-ty obniżki kosztów wynikające ze stosunku kwot wykazanych w rubr. 10 do planowanej wartości produkcji (rubr. 9 poz. 1 danych informacyjnych).

Kol. 13 — wynika z rubr. 9 minus rubr. 10 i winna być powiązana z pozostałymi częściami planu (planem produkcji, zaopatrzenia, funduszu płac itd.).

Układ poziomy

Poz. 1 — powinna być zgodna z zużyciem materiałów przypadających na produkcję podstawową (wzór Bm-12 „Plan zaopatrzenia materiałowego na rok 1956"). Rozbicie na kwartały winno być zgodne z Bm-12.

Poz. 2 — powinna obejmować koszty transportu przypadające na materiały bezpośrednie, koszty zaopatrzenia i magazynowania przypadające na produkcję podstawową oraz pozostałe koszty obciążające pozycję „koszty zakupu".

Rozbicie na kwartały winno być w zasadzie zgodne z rozbiciem pozycji materiały.

Poz. 3 — powinna być obliczona na podstawie planu funduszu płac (wzór Bz-8) pozycja „robotnicy produkcji podstawowej" w części dotyczącej wynagrodzenia za czas efektywnie przepracowany (płace podstawowe) robotników zatrudnionych bezpośrednio przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych i przy ręcznym transporcie wewnętrznym na budowie.

Ponadto pozycja ta winna objąć narzuty od robocizny bezpośredniej w wysokości 15,5% (Z.L.P.). Rozbicie na kwatery winno być zgodne z rozbiciem planu funduszu płac robotników produkcji podstawowej.

Poz. 4 — winna obejmować koszty usług maszyn i mechanizmów budowlanych wg cen sprzedażnych oraz koszty usług transportowych związanych z wywozem ziemi i gruzu z terenu budowy oraz przewozem materiałów na terenie budowy.

Rozbicie na kwartały winno być zgodne z rozbiciem kwartalnej planowanej sprzedaży wg wzorów BK-18 i BK-18a.

Poz. 5 — winna obejmować koszty wykazane we wzorze BK-17 część III poz. a.

Rozbicie kwartalne winno być zgodne z w/w wzorem.

Poz. 8 —

kol. 3 — zgodnie z planem na rok 1955.

kol. 4 — wyliczyć wg dotychczasowej metody.

kol. 6 — określa procent wykonania zadań obniżki kosztów w stosunku do wartości produkcji (100 — wyk. poziom kosztów).

kol. 13 — określa % planowanych zadań obniżki w stosunku do wartości produkcji (poz. 8 rubr. 6 plus poz. 6 rubr. 12).

Poz. 9 —

kol. 3 — zgodnie z planem na rok 1955.

kol. 4 — wyliczyć wg dotychczasowej metody.

kol. 6, 13 — stanowią różnicę pomiędzy wartością produkcji a kosztami razem (poz. 1 danych informacyjnych minus poz. 6).

Dane informacyjne

Poz. 1 — „Wartość produkcji podstawowej"

rubr. 3 — wpisać z planu na rok 1955.

rubr. 4 — podać w dwóch wielkościach:

w liczniku — zgodnie z przewidywanym (faktycznym) wykonaniem planu produkcji wg B-1;

w mianowniku — dla zachowania zasady porównywalności z planem na rok 1956 po potrąceniu wartości maszyn i urządzeń zaliczonych w roku 1955 a niezaliczanych w roku 1956 do wartości produkcji (zgodnie z okólnikiem Nr 5 Przewodniczącego PKPG).

Zadania produkcyjne na rok 1956 winny być zgodne z wzorem Bp-2 i BZ-9.

Poz. 2—7 winny być zgodne z odpowiednimi częściami planu zatrudnienia i funduszu płac.

Wzór BK-16a

Uzasadnienie planowanej obniżki kosztów własnych podstawowej produkcji budowlano-montażowej

Plan przedsięwzięć organizacyjnych równolegle z planem usprawnień technicznych winien uzasadniać konkretnymi przedsięwzięciami zadania ustalone dla zjednoczenia (przedsiębiorstwa), znajdujące swe odzwierciedlenie w planie techniczno-ekonomicznym.

Podbudowanie każdego zadania grupą konkretnych przedsięwzięć organizacyjnych zabezpieczających wykonanie tych zadań i obliczenie efektów techniczno-ekonomicznych zaplanowanych przedsięwzięć oznacza konkretne przygotowanie do ich wykonania i stworzenia niezbędnych warunków dla ich realizacji.

Przez przedsięwzięcia organizacyjne należy rozumieć wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia wnoszące korzystne zmiany w stosunku do istniejącego stanu w dziedzinie organizacji produkcji, wpływające na jej udoskonalenie i prowadzące do podniesienia efektów w produkcyjno-gospodarczej działalności zjednoczenia (przedsiębiorstwa).

W pracach nad planem przedsięwzięć organizacyjnych należy oprzeć się na doświadczeniach roku poprzedzającego w zakresie wprowadzonych już usprawnień, zbadać ich dotychczasową efektywność i ustalić nowe kierunki działania.

Przy opracowaniu planu przedsięwzięć należy uwzględnić doświadczenia narad partyjno-ekonomicznych, a ewentualnie

dotychczas niezrealizowane uchwały włączyć do planu przedsięwzięć.

Problemowe zadania oraz kierunki usprawnień wynikające z zadań rocznego planu techniczno-ekonomicznego w zakresie usprawnień organizacyjnych winien ustalić dział planowania i przekazać je poszczególnym służbom zjednoczenia (przedsiębiorstwa) do skonkretyzowania i zlokalizowania oraz ustalenia nazwisk osób odpowiedzialnych za realizację podjętych usprawnień. Opracowane szczegółowo przez poszczególne służby przedsięwzięcia stanowić będą podstawę do opracowania przez dział planowania ogólnego planu przedsięwzięć organizacyjnych (wzór BK-16a).

Przedsięwzięcia przed zatwierdzeniem winny być omówione z wykonawcami pod kątem ich realności.

Należy przy tym przeprowadzić akcję wyjaśniającą, która przekona wykonawców o celowości i słuszności podejmowanego przedsięwzięcia.

Pamiętać należy, że określenie liczbami efektów ekonomicznych ma dużą siłę przekonania wykonawców do zrealizowania postulowanego przedsięwzięcia.

Zwraca się uwagę na konieczność odpowiedniego bilansowania poszczególnych przedsięwzięć; plan przedsięwzięć organizacyjnych, opracowany wg wzoru BK-16a winien wyrażać efekty netto, po potrąceniu ewentualnych nakładów ponoszonych na zrealizowanie planowanego przedsięwzięcia.

Przedsięwzięcia organizacyjne należy podzielić na dwie grupy:

1) przedsięwzięcia wpływające na polepszenie pracy zarządu zjednoczenia (przedsiębiorstwa), poprawienie pracy wydziałów i nadzoru, a w szczególności metod współpracy i oddziaływania na bezpośrednie ogniwa produkcyjne,
2) przedsięwzięcia wypływające z ustaleń planu rozwoju techniki, warunkujące, od strony odpowiednich przedsięwzięć organizacyjnych, zrealizowanie przedsięwzięcia technicznego.

Do grupy 1-szej można przykładowo zaliczyć przedsięwzięcia zmierzające do:

a) zmniejszenia ilości robotników zamiejscowych w określonym stopniu oraz obniżenia w określony sposób kosztu zatrudnienia jednego robotnika zamiejscowego,
b) zmniejszenia etatów w określonym stopniu,
c) zmniejszenia zatrudnienia wozaków w określonym stopniu itp.

Do grupy 2-giej można przykładowo zaliczyć przedsięwzięcia związane z koniecznością zastosowania, wzgl. wprowadzenia:

a) konteneryzacji cegły,
b) centralnych ciesielni, zbrojarni, betoniarni,
c) podstawowych metod wykonawstwa itp.

Niżej podano dalsze przykłady metod i kierunków obliczenia zadań w zakresie obniżki kosztów własnych.

1. **Obniżkę kosztów materiałowych** — otrzymujemy przez wprowadzenie dalszego postępu technicznego i organizacyjnego przez likwidację marnotrawstwa materiałowego, jak niszczenie cementu, tłuczenie cegły, wadliwe składowanie materiałów masowych i sypkich (piasek, żwir, kruszywo itp.) niedostateczne wykorzystanie drewna, zwłaszcza rusztowań i szalunków, poprzez zmniejszenie zużycia materiałów deficytowych i rozszerzenie stosowania materiałów nowych i zastępczych, stosowanie właściwych receptur.

2. **Obniżkę kosztów zakupu** — uzyskujemy drogą likwidacji zbędnych przewozów materiałów, przeładunków, lepszej organizacji i racjonalniejszego rozmieszczenia magazynów oraz zmniejszenia niedoborów i mank w czasie transportu.

3. **Obniżkę kosztów robocizny** — uzyskuje się przez ścisłe przestrzeganie dyscypliny płac, stosowanie nowych metod organizacji pracy, zwiększenie zakresu małej mechanizacji, dalszego zmechanizowania robót, co wpływa na wzrost wydajności pracy i zmniejszenia nakładu pracy żywej.

Procent obniżki kosztów robocizny bezpośredniej oblicza się wg wzoru:

$$100 \times \left(1 - \frac{\text{wskaźnik wzrostu średniej płacy}}{\text{wskaźnik wzrostu wydajności pracy}}\right)$$

Założenie:

np. w stosunku do roku 1954 przyjęto wzrost wydajności pracy o 8,0%,
wzrost średniej płacy ustalono na 2,0%;
na jednostkę produkcji koszt robocizny wyniesie:

$$\frac{102{,}0 \times 100}{108{,}0} = 94{,}4\% \text{ robocizny w r. 1954,}$$

wobec czego obniżka kosztów robocizny wyniesie:

$$100 - 94{,}4 = 5{,}6\%.$$

4. **Obniżkę kosztów eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych** — uzyskujemy drogą skrócenia cyklów remontowych, lepszego wykorzystania i zmniejszenia przestojów sprzętu; koszt eksploatacji sprzętu kształtuje się w zasadzie proporcjonalnie do współczynnika zmianowości pracy sprzętu oraz do wskaźnika usprzętowienia.

Wskaźnik usprzętowienia jest to stosunek %-wy średniej wartości sprzętu do rocznej wartości produkcji.

	w 1955 r.	w 1956 r.
Np. wskaźnik usprzętowienia wynosi	9%	11%
współczynnik zmianowości wynosi	1,8%	1,9%

W tym wypadku skala wzrostu kosztów eksploatacji sprzętu, bez założeń oszczędnościowych, wyniesie:

$$\frac{11 \times 1{,}9}{9 \times 1{,}8} = \frac{20{,}9}{10{,}2} = 129\%.$$

O ile założymy przy tym obniżkę kosztów jednostkowych o 10% — to koszt pracy sprzętu wyniesie:

1,29 × (100 — 10) = 116,1%, czyli o 16,1% więcej niż w r. 1954, w przykładzie założono, że na obniżkę kosztów jednostkowych o 10% składa się:

skrócenie cykli remontowych	ca 3%
likwidacja przestojów	ca 5%
intensyfikacja pracy sprzętu	ca 2%
	10%

Powyższy przykład dotyczy kosztów pracy sprzętu budowlanego. Obniżkę kosztów wozaków należy planować w oparciu o lepszą kontrolę pracy wozaków, eliminowanie ich pracy na budowie — korzystanie z ich usług tylko tam, gdzie nie da się zastąpić pracy taboru samochodowego itp.

5. **Obniżkę kosztów ogólnych** — zadania obniżki kosztów ogólnych należy planować w rozbiciu na wydatki osobowe i wydatki rzeczowe. Przy ustalaniu wydatków osobowych należy mieć na uwadze wyeliminowanie zbędnych organizacji (np. przez połączenie zarządów budowlanych względnie odcinków budowlanych).

Na obniżkę wydatków osobowych ma również wpływ skrócenie cyklu produkcyjnego.

Obniżkę na wydatkach rzeczowych, zwłaszcza delegacji, kosztów zatrudnienia robotników zamiejscowych, odsetek bankowych itp. należy planować na bazie lepszej organizacji pracy, limitowania tych pozycji kosztów oraz zmniejszenia zatrudnienia pracowników fizycznych i umysłowych — zamiejscowych.

Wzór BK-17

Plan kosztów ogólnych przedsiębiorstw budowlano-montażowych

Układ pionowy

Kol. 4 — zawiera koszty objęte planem techniczno-ekonomicznym na rok 1955.

Kol. 5 — wg przewidywanego (faktycznego) rocznego wykonania opartego na sprawozdaniu z wykonania planu kosztów (B-21).

Kol. 6 — przeliczeniu w zasadzie podlega tylko poz. 7 „zużycie drobnego sprzętu budowlanego".

Część I. „Inne koszty ogólne"

Kol. 7 poz. 1 — należy obliczyć drogą przemnożenia sumy zawartej w rubr. 6 przez wskaźnik zmian funduszu płac robotników produkcji podstawowej,

poz. 2 — obejmuje narzuty (15,5%) od płac zawartych w poz. 1 oraz nagrody i różne świadczenia dla robotników zatrudnionych bezpośrednio przy produkcji budowlano-montażowej.

Rozbicie kwartalne poz. 1 i 2 winno być zgodne z planem funduszu płac robotników produkcji podstawowej.

poz. 3 — winna być zgodna z planem kosztów na bezpieczeństwo i higienę pracy (Bz-11) w części dotyczącej produkcji budowlano-montażowej.

Rozbicie kwartalne wg w/wym. planu.

poz. 4 — należy ustalić na podstawie planu werbunku i kosztów z tym związanych z uwzględnieniem obniżki kosztów na 1-go zatrudnionego.

Rozbicie kwartalne winno być zgodne z sezonowością zatrudnienia.

poz. 5 — należy zaplanować uwzględniając obniżkę kosztów w tyt. wyeliminowanie opłat organizacji spółdzielczych za dozór budów i zastąpienie ich pracownikami własnej straży.

Rozbicie kwartalne winno być zgodne z planem funduszu płac dla prac. straży.

poz. 6 — należy wypełnić na podstawie danych za rok ubiegły z uwzględnieniem kosztów zużycia nowowprowadzonych do eksploatacji tymcz. bud. i urządzeń budowy.

Rozbicie kwartalne winno być prawie równomiernie na kwartały.

poz. 7 — winna uwzględniać oszczędności z tytułu zaostrzenia kosztów zużycia przedmiotów nietrwałych przez robotników budowlanych oraz obniżenia kosztów eksploatacji drobnego sprzętu budowlanego.

Rozbicie kwartalne prawie równomiernie na kwartały.

poz. 8 — winna być zgodna z zatwierdzonym planem wydatków na racjonalizację, wynalazczość i normalizację (po zmniejszeniu o płace obsady komórek wynalazczości).

Rozbicie kwartalne wg tego planu.

poz. 9 — stanowi największe źródło obniżki kosztów ogólnych, oszczędności należy zaplanować w tyt. eliminowanie odsetek od kredytów przeterminowanych, zlikwidowania zapłaconych kar za zwłokę i kar umownych ograniczenia postojowego na budowach, podniesienie jakości robót itp.

Rozbicie kawrtalne — w zasadzie równomierne w kwartałach.

Część II. „Koszty administracyjno-gospodarcze"

Kol. 6 poz. 1 — należy obliczyć drogą przemnożenia sumy zawartej w rubr. 5 przez wskaźnik zmian funduszu płac pracowników umysłowych.

poz. 2 — obejmuje składki z tyt. ubezp. społecznych (15,5%) odnoszące się do pracowników administracyjno-gospodarczych i inż. techn., nagrody i różne świadczenia (np. zwrot opłat szkolnych, odprawy pośmiertne itp.).

Rozbicie kwartalne poz. 1 i 2 winno być zgodne z planem funduszu płac pracowników umysłowych.

poz. 3 — winna być obliczana drogą przemnożenia sumy zawartej w rubr. 6 przez wskaźnik zatrudnienia pracowników umysłowych z uwzględnieniem ograniczenia ilości i kosztów jednostkowych delegacji.

Rozbicie kwartalne — zgodne z sezonowością zatrudnienia pracowników umysłowych.

poz. 4 — winna uwzględniać dodatkowe koszty nowowprowadzonych do eksploatacji jednostek transportu osobowego oraz obejmować zadania oszczędnościowe w tyt. lepszej eksploatacji taboru.

Rozbicie kwartalne równomiernie w kwartałach.

poz. 5 — podstawowym składnikiem tej pozycji są koszty amortyzacji wynikające z planu odpisów amortyzacyjnych, w pozostałych składnikach należy planować oszczędności z tyt. eliminowania zbędnych wydatków.

Rozbicie kwartalne — równomierne w kwartałach.

poz. 6 — pozycja ta winna objąć koszty prowadzenia kursów szkoleniowych (płace personelu szkolenia kadr, delegacje pracowników na kursy szkoleniowe itp.).

Rozbicie kwartalne — zgodne z planem szkolenia kadr.

poz. 7 — wydatki w tej pozycji należy obliczyć drogą przemnożenia sumy zawartej w rubr. 6 przez wskaźnik zatrudnienia pracowników umysłowych z uwzględnieniem zmniejszenia wydatków na jednego pracownika umysłowego.

Rozbicie kwartalne — zgodnie z sezonowością zatrudnienia pracowników umysłowych.

poz. 8 — należy obliczyć drogą przemnożenia sumy zawartej w rubr. 6 przez wskaźnik produkcji.

poz. 9 — wystąpi w planach zbiorczych jednostek nadrzędnych utrzymywanych z narzutu.

Koszty ogólne ustalone w części I i II wzoru BK-17 winny być w części III „Razem koszty ogólne" rozliczone odpowiednio na niebilansujące samodzielnie jednostki:

— produkcji pomocniczej
— usługowe (działalności sprzętowe)
— pozostałych rodzajów działalności

w pozostałej części — na produkcję podstawową.

Uwagi:

Przy planowaniu kosztów w pozycjach objętych limitowaniem należy posługiwać się normami zatwierdzonymi dla zjednoczeń.

Przy planowaniu kosztów ogólnych należy pamiętać o włączeniu do planu zjednoczeń kosztów ogólnych powstających w samodzielnie bilansujących bazach sprzętu (koszty te rejestrowane są na koncie 161 i 162).

Wzór BK-18

Plan kosztów eksploatacji maszyn i mechanizmów budowlanych

— należy wypełnić w ścisłym powiązaniu z planem mechanizacji robót oraz planem usprzętowienia przedsiębiorstwa.

Plan roczny w rubr. 6 powinien być opracowany przy uwzględnieniu założeń oszczędnościowych z tytułu lepszego wykorzystania pracy sprzętu w stosunku do roku ubiegłego.

Rozbicie kwartalne planu kosztów eksploatacji maszyn winno być zgodne z sezonowością pracy sprzętu.

Ogólną wartość usług bazy sprzętu należy rozbić na sprzedaż:

poz. 11a — wewnętrzną dotyczącą usług na własne potrzeby wg cen sprzedażnych (cennikowych),

poz. 11b — zewnętrzną dotyczącą usług na sprzedaż.

Powyższe zasady nie dotyczą baz sprzętu działających na zasadzie pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, które nie wypełniają pozycji 11a.

Wzór BK-18a

Plan kosztów transportu

Podane niżej powiązania z planem zdolności przewozowej wł. taboru samochodowego należy uzupełnić uwzględniając przewozy załóg robotniczych.

Część I. — Transport własny

poz. 1 — ilość tkm należy przenieść ze wzoru Btr-13a poz. 14. Zaznacza się, że koszt jednostkowy transportu samochodowego własnego winien być niższy od kosztu jednostkowego w r. 1955.

Obniżkę kosztu jednostkowego tkm należy planować poprzez lepsze wykorzystanie taboru samochodowego, bardziej racjonalne rozmieszczenie magazynów oraz miejsc za i wyładunkowych. Obniżka kosztu 1 tkm winna wynikać z oszczędności założonych w poszczególnych elementach kosztów.

Część II. — „Koszty obcych usług transportowych" — należy planować w oparciu o przewidywane (faktyczne) wykonanie (na podstawie sprawozdawczości) oraz w powiązaniu z wzorem Btr-15.

Część III. — „Ogółem koszty transportu" — winna obejmować koszty transportu samochodowego własnego (część I wzoru poz. 9), koszty obcych usług transportowych (część II) oraz niewykazane we wzorze koszty przewozu innymi własnymi środkami transportowymi wymienionymi we wzorze Btr-15 w rubr. 12, 13, 14, 16, 18, 19.

Wzór BK-19

Plan kosztów produkcji pomocniczej

Wzór ten obowiązuje jednostki produkcji pomocniczej, których działalność polegająca na produkcji materiałów budowlanych, względnie usług o charakterze przemysłowym ujęta jest planem produkcji pomocniczej.

Wzór należy wypełnić w układzie poziomym dla wszystkich występujących grup branżowych wg nomenklatury, obowiązującej w planowaniu wartości produkcji na rok 1956.

Poz. 1 — należy podać koszt wszystkich zużytych do produkcji materiałów łącznie z kosztami zakupu (materiały podstawowe, pomocnicze, paliwo technologiczne itp.).

kol. 3 — należy wpisać przewidywane (faktyczne) wykonanie na podstawie sprawozdawczości.

kol. 4 — należy wpisać przewidywane (faktyczne) wykonanie w przeliczeniu na ceny obowiązujące na 1.I.1956 r.

kol. 5 — rubryka ta winna być zgodna z zużyciem materiałów przypadających na produkcję pomocniczą (wzór Bm-12).

Rozbicie na kwartały winno być zgodne z planem zaopatrzenia materiałowego na rok 1956 (wzór Bm-12).

Poz. 2 — należy podać płace podstawowe, uzupełniające, narzuty na płace wszystkich pracowników ujmowane na koncie 157.

kol. 3 i 4 — należy wpisać przewidywane (faktyczne) wykonanie.

kol. 5 — należy wyliczyć mnożąc sumy z rubr. 3 przez wskaźnik funduszu płac na rok 1956 dla produkcji pomocniczej.

Rozbicie na kwartały — wg kwartalnego rozbicia planu funduszu płac.

Poz. 3 — kol. 5 — otrzymuje się przez przemnożenie rubr. 4 przez wskaźnik produkcji po odjęciu kwot wynikających z oszczędności zaplanowanej na rok 1956.

Poz. 5 — kol. 3 — należy podać różnicę remanentów produkcji w toku na początek i koniec roku 1955 zgodnie ze sprawozdawczością.

kol. 4 — podaje się jak wyżej w przeliczeniu na ceny 1956 r.

kol. 5—9 — wylicza się na podstawie normatywów produkcji w toku ujętych wartościowo planem finansowym.

Poz. 7 — kol. 3 — obejmuje koszty sprzedaży wg sprawozdawczości.

kol. 4 — j. w. w przeliczeniu wg taryf obowiązujących od 1.I.1956 r.

kol. 9 — należy zaplanować na całość produkcji towarowej objętej planem.

Poz. 9 — analogicznie jak poz. 5.

Poz. 11 — należy podać wartość sprzedaży wg cen zbytu wyrobów produkcji pomocniczej ogółem w rozbiciu na sprzedaż zewnętrzną i wewnętrzną.

Jeżeli zakład posiada uprawnienie pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego całość sprzedaży należy traktować jako sprzedaż zewnętrzną.

Druk. LSW. W-wa, Al. Jerozolimskie 123. Pap. sat. kl. VII A1. Zam. 1053-c z dn. 12.XII.55 r. Nakł. 2750 egz. B-6-15058